

OAJ:n lausunto sivistysvaliokunnalle HE 161_2024

8.11.2024

Johtava erityisasiantuntija
Eira Bani, OAJ

OAJ

Toiminnanohjaus

Vähintään kokeilulain puolivälissä on arvioitava uudistuksen vaikutuksia:

- koko koulutuksen järjestäjäverkostoon (myös niihin, jotka eivät ole mukana kokeilussa),
- opiskelupaikkojen saatavuuteen alueellisten tarpeiden ja huoltovarmuuden näkökulmasta sekä
- niiden koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiin, jotka eivät ole kokeilussa mukana.

Koska kokeilu mahdollistaa laajat tutkintojen järjestämisoikeudet ja tutkintokielenä voi olla myös englanti, tulee varmistaa, että:

- opettajilla on tosiasiallisia mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ja lisäkoulutukseen sekä
- koulutuksen järjestäjän opetushenkilöstö on ammattitaitoista ja kelpoista.

On siis erityisen tärkeää, että myös kokeilun ulkopuolella olevien koulutuksen järjestäjien laadun seuranta, ohjaus, toimintaedellytykset ja ketterä toiminta varmistetaan.

OAJ

Rahoitusmallin uudistus

Rahoitusmallin tultua voimaan tarkastellaan noin kahden vuoden kuluttua sitä, miten uudistus on vaikuttanut:

- erilaisten koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiin,
- opiskelijoiden saaman lähiopetuksen ja tuen määrään,
- ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tarjonnan määrään ja saavutettavuuteen

- Kaikkien koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiä ja laadukkaan koulutuksen toteutumista seurataan vuosittain ministeriön toimesta.

Oppimisen tuki

Säännöstä (63 §) opiskelijan oikeudesta oppimisen tukeen tulee tarkentaa seuraavasti.

> ”Oppimisen tuki on opettajan antamaa tukiopetusta, kielellistä tukea, erityisopettajan antamaa tilapäistä erityisopetusta, opettajan tai erityisopettajan antamia opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön antamaa tukea ja ohjausta.”

Vuosittain tulee selvittää opettajien ja erityisopettajien antaman tuen määrää sekä rahoituksen kohdentumista oppimisen tukeen.

Lopuksi

- Ammatillinen koulutus pyrkii tukemaan tavoitetta korkeakoulutettujen määrän lisäämisestä. Tämä edellyttää riittävää määrää lähiopetusta sekä tukea.
- Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on myös tukea opiskelijan kasvua sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi – tämä koskee sekä nuoria että aikuisia. Erityisesti oppivelvollisten kohdalla painottuu myös yhä enemmän yhteiskunnallinen vastuu sekä ennaltaehkäisevä lastensuojelu.

- **Kaikkien esitettyjen muutosten ja rahoitusleikkausten yhteisvaikutuksia tulee arvioida ja seurata näiden muutosten vaikutuksia kaikkien koulutuksen järjestäjien toimintaedellytyksiin vuosittain.**

OAJ

Tutustu ja seuraa: oaj.fi & opettaja.fi
Facebook/X/Instagram @oajry